

Rákosi Jenő ünneplése az Otthon-Körben

A Rákosi Jenő ötvenéves írói jubileumának megünneplésére alakult országos rendezőbizottság szombaton délután 3 órakor tartotta az Otthon írók és Hírlapírók Köre Esterházy-utcai helyiségeiben ünnepi diszközgyűlést. A magyar irodalom és a magyar hírlapírás nagynevű mesterének ötvenéves jubileumát a kör falai közt nem csupán az írók és hírlapírók ünnepelték ma, akik Rákosi Jenőben elnöküket tisztelik, az ünnepségen ott láttuk képviselve az egész magyar kultúrát, az egész magyar társadalmat, azt a magyarságot, amely Rákosi Jenőben két emberöltőn át megtanulta ismerni, becsülni és tisztelni a magyar szót, a magyar gondolat, a magyar akarat és a magyar jövő ragyogó tollú és hajlott kora ellenére is fáradszaktalan harcos vezéréit.

Az ünnep bensőséges melegét csak fokozta annak külső fénye. Az Esterházy-utcai épület előtt díszruhás rendőrök s a főváros színeibe öltözött díszruhás hajdúk állottak sorfalat. A földszinti előcsarnokot virág-, pálma- és babércerdővé varázsolta a rendezőség, nemzetiszínű zászlócskák, drapériák lengenek a falakon. Ünnepi díszben pompázik a nagyterem, amelyet elborít a virágok, a babérfák, a nemzetiszínű és bársony drapériák tarka díszje. A közgyűlési terem közepén széles emelvény fölött az ünnepelt életnagyságu arcképe s a nagyterem egyik sarkában Rákosi kis bronzszobra.

A teremben egymásután jelennek meg irodalmi és közéletünk kiválóságai, magyar asszonyok, magyar lányok, társadalmi életünk színe-java. A rendezőség élén dr. Kun Andor és Szomaházy István, az Otthon alelnökei buzgólkodtak. Pár perccel a közgyűlés megnyitása előtt érkezett meg József főherceg, szolgálattelvő kamarása kíséretében. A főherceget az Otthon kapujában a rendezőbizottság fogadta és kalauzolta, a díszterem bejárata előtt Hoitsy Pál elnök üdvözölte a királyi fenséget, aki megköszönve az üdvözlést, a közpő terem baloldalán, az elnöki emelvény mellett föntartott emelvényen foglalt helyet.

Három óraker az egyenruhák sorfala és az ünneplő közönség tomboló lelkesedése között érkezik meg Rákosi Jenő a nagyterembe, ahol szintén elől az éljen és tapsorkán.

Küldöttségek és előkelőségek

Az Otthon mindhárom nagytermét zsufolásig megtöltötte a megjelent küldöttségek és előkelőségek, akik között ott láttuk a következőket:

Gróf Teleki Pál miniszterelnök, Rubinek Gyula, Sréter István miniszterek, Pekár Gyula államtitkár és neje, Fürstenberg német követ, báró Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Beöthy Zsolt, Szász Károly, Szurmay Sándor, Hazai Samu, Concha Győző, gróf Apponyi Albert és neje, Földes Béla és neje, dr. Tóry Gusztáv, Meskó Pál, Mihely Kálmán,

Hegedüs Loránt, ifj. báró Wlassics Gyula, Jekelfalussy altábornagy, Nemes Miklós, Raffay Sándor püspökök, Sipőcz polgármester, Eckhardt Tibor sajtófőnök, Nádosy és Matyasovsky főkapitányok, Beniczky Tamás főparancsnok, Bárczy István, Giesswein Sándor, Andreánszky Jenő, Juhász Andor, Jászai Mari, Csillag Teréz, dr. Hevesi Sándor, Ferenczy Zoltán, Palugyai Móric, Sebestyén Gyula, dr. Hutyra Ferenc, Bakonyi János, Polnay Jenő, Lánzy Leó és neje, Neményi Sándor, Chorin Ferenc, Sándor Pál, Evva Lajosné, Gönczy Béla és neje, Geszti Andor, Gönczy Vilmos és neje, Kozma Andorné, Hoor-Tempis Mór, dr. Hermann Béla, Keszthelyi Ernő, báró Korányi Sándor, báró Kohner Adolf, Karafiáth Jenő, Algya-Pap Sándor stb.

Sok küldöttség jelent meg, többek között:

Az Országos Közművelődési Tanács (Wekerle Sándor, Némethy Károly, Arkay Kálmán), Nyelvtudományi Társulat (Szily Kálmán), Természettudományi Társulat (Hosay Lajos), Kultuszminisztérium (Tóth Lajos, Imre Sándor, Jeszenszky Sándor), Budapesti Tudományegyetem (dr. Ballagi Aladár), József Műegyetem (Czakó Adolf), Nemzeti Múzeum (Fehérpataky László), Múzeumok és Könyvtárak Főfelügyelősége (Mihely József, Lőrinczy György), Műemlékek Országos Bizottsága (Kertész K. Róbert, dr. Lechner Jenő), Országos Történelmi Ereklyemúzeum-Társaság, Országos Magyar Szépművészeti Múzeum (Petrovics Elek), Országos Színművészeti Tanács (Vojnovich Géza), Országos Színészegyesület (Stella Gyula, Ghéczy István), Színpadi Szerzők Egyesülete (Heltai Jenő), Operaház (Szemere Árpád), Nemzeti Színház (báró Wlassics Gyula), Nemzeti Színház művészei (Gyenes László), régi Népsház (Vidor Pálné, Kassay Vidor), Színművészeti Akadémia (Sebestyén Károly), Nemzeti Zenede (Szendy Árpád), Zeneművészeti Főiskola (Hubay Jenő), Iparművészeti Társulat (Györgyi Kálmán), Magyar Nemzeti Szövetség (Szörtséy József) Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája (dr. Ajtay József, dr. Okolicsányi László), Magyar Királyság Pártja (Raffay Sándor), Magyar Néprajzi Társulat (dr. Czakó Elemér), Nemzeti Kaszinó (Jekelfalussy Zoltán), Petőfi-Társaság (dr. Császár Elemér és még vagy negyven társulat és testület küldöttsége.

A kormányzó üdvözlő levele

A kormányzó ur őfőméltósága egyik kabinetirodai titkárával a következő levelet nyújtotta át Rákosi Jenőnek:

Kedves Rákosi!

Melegen üdvözlöm Önt a mai napon, amidőn félszázadnál hosszabb irodalmi és közéleti működésének évfordulójára érve, az egész ország ünneplene veszi körül.

Boldog meglepéssel tekinthet vissza egy érdemekben gazdag multra, melynek különös fényt kölcsönöz a magyar kultúra előbbrevitelére irányított mindenkori lankadatlan törekvése.

Amidőn megragadom az alkalmat, hogy Önnek legbensőbb szerencsekívánataimat kifejezzem, egyúttal szívből kívánom, hogy Isten áldása kísérje további működését is.

Budapest, 1920 október 23.

Horthy s. k.

A diszközgyűlés megnyitása

Az ünnep a budai dalárda énekszámával kezdődött, melyet a közönség állva hallgatott végig.

A taps és éljenzés lecsillapultával Hoitsy Pál elnök megnyitotta a diszközgyűlést és többek között a következőket mondta:

— Azért jöttünk ma egybe, hogy Rákosi Jenő ünnepeljük. De bevallhatjuk szívünkben, hogy az ünneplésre neki kevesebb szüksége van, mint nekünk. Ő állított magának emléket, mint Horatius mondja, aere perennius. Beirta nevét a magyar irodalomtörténetébe, de a magyar nemzet történetébe is. De nekünk szükségünk van az ünneplésre. Nekünk példát kell mutatnunk az ifjuság számára. Nekünk bizonyosságot kell tennünk arról, hogy ezért a nemzetért élni és dolgozni készek vagyunk.

Üdvözlések

Pekár Gyula államtitkár a kormány képviselőtében üdvözölte Rákosi Jenőt és az ország sulyos helyzetét ecsetelve, így folytatta:

— E bus ország nincs ünneplő kedvében s ma mégis ünnepel, tán mert a magyar halhatatlanságot hirdető Rákosi Jenőben voltaképp a maga géniusztát, a maga koporsóból is kitörő halhatatlanságát ünnepli. Ime, itt Méltóságod előtt az ország és itt ma szoboravatás készül: az elismerés, a bámulat, a hála, a szeretet izzó, de láthatatlan nemes ércéből itt ma szobrot önt a kegyelet, — egy élet, egy pálya, egy ragyogó tehetség sok színnel káprázó fényes szobrárt, melyet a nemzet mint nemzeti értékét emel magas piedesztálra!

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Sipőcz Jenő polgármester a székesfőváros nevében üdvözölte Rákosi Jenőt:

— Nagy férfi ünneplésére az a korszak alkalmas, amikor a lét és nemlét határán van a nemzet, amikor rettenetes küzdelmek és katasztrófák sújtották le, de viszont él benne a remény, hogy minden nagy katasztrófából is ki fog tudni lábolni, hogy egy új, boldogabb jövőbe léphessen. Hasonló korszakot élünk ma is. Ma a nemzet meghajlta zászlóját Méltóságod előtt, egyrészt azért, hogy mély hálájának adjon kifejezést, amiért szellemének gazdag kincseivel gyarapította a mi szellemi tőkeértékünket, de másrészt magának az ünneplésnek evvel a tényével kifejezni akarja az élni-vágyásnak, az élni akarásnak a tényét. És e csodálatos kontraszt az, hogy ezt az ujjaszületést éppen egy ezüstös hajú, öreg ember reprezentálja előttünk, de talán mégsem ellentéte ez annak, mert hiszen ebben az öregben egy igazi ifjunak tetterős akarata és lánglelke ragyog. Rákosi Jenőnek minden szép és nemes iránt lelkesedő szíve ma is olyan, mint amidőn ezélt 50 esztendővel pályáján elindult, a szelleme pedig olyan, mint ahogy Rákosi írja a Szerelém iskolájában: Dánia napfényes egéről és sugaráról, hogy nem éget, csak ragyog.

Apponyi beszéde

Gróf Apponyi Albert a nemzet közönsége nevében üdvözölte Rákosi Jenőt:

— Másokra hagyom, nálam illetékesebbekre.

hogy Rákosi Jenő irodalmi működését méltassák: nekem elég gazdag téma a hirlapíró, Magyarország nagy hirlapírói nemzetségének utolsó életben lévő sárja. Dessewffy Aurél, Kossuth Lajos, Kemény Zsigmond, Falk Miksa, Kaas Ivor, Bártha Miklós, Rákosi Jenő: így állapíthatnám meg azok névsorát, akikhez a magyar hirlapírodalom magasra emelkedésének érdeme és emléke fűződik. És ezzel a megállapítással nem követek el igazságtalanságot a jelesek nagy számával szemben, akik a nevezettek körül mint munkatársak sorakoztak, sem nem terlaszolom el az utat azok elől, akik ezután fognak emelkedni, sőt inkább megjelölöm számukra. Ez az ut a nagy tradíciónak hű megőrzése, amely e nevekhez fűződik és amely közösséget állapít meg közöttük, bár sokszor harcban állottak egymással, a tradíció pedig az, hogy eszmék képviselői voltak, eszmékért küzdöttek. Nem eszmét kerestek egy üzletszerűleg kigondolt zsurnalisztikai vállalatban, hanem az eszme szolgáltatásában létesítették a vállalatot. Az eszmei tartalomnak pedig megfelelt a forma tökéletessége és ez a magyar zsurnalisztika nagyjainak másik, nem csekély jelentőségű öröksége. Gyakran hallottam sajnálkozással emlegetni, hogy ez vagy amaz a tehetséges író elkallódott a hirlapírásban, hogy irodalmi kvalitásai a napi munkában elromlottak. Ennek a folyamatnak csak egy ellenszere van: irodalmi színvonalra emelni a zsurnalisztikai tevékenységet. Ehhez persze mester kell, mestere a szép prózának és mestere a hirlapírásnak, olyan mester, aminő az élők közt Rákosi Jenő, akinek nemcsak minden cikke otthonra méltó a nemzeti irodalomban, hanem egész lapján elárad a tisztult izlés és az irodalomnak fénykorát oly dicsően jellemző tiszta erkölcsi érzék. A Budapesti Hirlap mindenkor ama lapok közé tartozott, amelyekből tiszta magyarságot lehetett tanulni s amelyeket a leg gondosabb családanya bizalommal láthatott gyermekei kezében. Ez pedig nem csekély dicséret. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Rákosi Jenőnek eszméje az ő hirlapírói munkájában ugyanaz volt, amely engem parlamenti működésemben vezetett: a nemzeti eszme, abban a sajátságos kialakulásban, amelyet hazánk abnormis helyzete teremtett meg. Nálunk ez az eszme, amely minden más nemzetnél magától értetődő dolog, küzdelem tárgya volt: a legfőbb hatalom azzal nem azonosította magát, hanem századokon át annak lefokozásán dolgozott s intézményeinkben azt megcsönkította és a tőle függő javakban való részesedést e csönkaság eltűrésének fokához mérte. (Ugy van!) Már pedig nem csupán területi értelemben megtámadhatatlan igazság az a jelmondat, hogy: csönka ország nem ország. (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps.) A nemzeti életnek erkölcsi megcsönkítása szükségképpen elcsúszáshoz vezetett; összeomlásunk számos elszomorító és lealázó jelensége egyenesen ide vezethető vissza. Az évszázadokon át rendszeresen lefokított nemzeti érzés nem állhatta ki a legsúlyosabb erőpróbákat. (Ugy van!)

Hálálkodom-e azért a támogatásért, amelyet küzdelmes éveim hosszú során át a Budapesti Hirlaptól nyertem és amelyet hasonlóval viszonyítani nem volt hatalmam? Ha ezt tennem, leszállítanám azt az etikai értéket, amelyet az eszme iránt való abszolút odaadás képvisel. Ime, amikor a nemzeti gondolat érvényesülésének feltétele iránt eltérő fölfogásokat vallottunk, amikor Ön a demokratikus fejlődés mérséklésében, én pedig az ahhoz való alkalmazkodásban láttuk a gondolat jövőjének biztosítását, el is váltunk egymástól. Ön akkor ugyanazzal az erővel és ugyanaból az alap gondolatból kiindulva, azt a kiváló férfit támogatta, akinek tragikus halálát mindnyáján siratjuk, akivel engem a sors mindig szembeállított, de akiben a magyar nemzetnek egy nagy erőforrását nemcsak akkor méltányoltam érdeme szerint, amikor már nincs az élők közt, de akkor is, amikor köztünk a legélesebb küzdelem folyt. (Nagy taps.)

Az Akadémia

A közönség percenként tapsolva és éljenzve, fölállva ünnepelte a beszéd befejeztével a szónokot és az ünnepeltet. Ezután Herczeg Ferenc a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából köszöntötte Rákosi Jenőt:

— Az ünnep keretében nekem az a megtisztelő föladat kínálkozott, hogy méltassam Rákosi Jenőt, a költőt. Én azonban erre képtelennek érzem magam. Sem én sem a velem egyivású írói nemzedék tagjai nem vagyunk arra hivatottak, hogy bíráljuk Rákosit, habár méltóság alakjában is, habár a föltétlen magasztalás hangján is. Különbösen sem tudnám megállapítani, hol kezdődik Rákosiban a költő és hol az újságíró. A költő és az újságíró keze ugyanazt a tollat forgatja, a költő és az újságíró tollforgató kezébe ugyanaz a szív, a nagy magyar ember szíve, küldi a forró véráramot. A költő és az újságíró, — ez Rákosiban egy harcra kettőféle gesztusa — a két gesztus egy cél szolgál: a cél a magyarság jobb jövője. És a nemzet, amelyet mi valójában csak elszánt szomorúság

gel szolgálunk, bizonyára a világ legkülönösebb népe. Időközönként elvakult makacssággal, csökönyös következetességgel öngyilkosságot követ el. Miután végigszenvedte az önkéntes halál minden borzalmasságát és leszállt a megbánás poklába, megtisztult bűneitől, szentté lesz és harmadnapra föltámad ismét sirjából. Az elmúlt években Rákosi Jenő élete elkéseredett erőlködés volt, hogy kicsavarja a nemzet kezéből az öngyilkos fegyvert. Nem sikerült, sem neki, sem azoknak, akik együtt éretek és együtt küzdöttek vele!

Irodalmi társaságok

Szász Károly a Kisfaludy-Társaság nevében üdvözölte a jubilánst.

Császár Elemér: a Petőfi-Társaság nevében üdvözölte Rákosi Jenőt:

— Az a hódolat, amelynek osztályosa az egész nemzet, nem egyedül a viharvert Magyarország legnagyobb írójának szól, akit most ünnepelünk, hanem szól a költőnek, a ragyogóttu publicistának is, aki az orvos éles szemével és a szülő gondosságával figyeli a nemzet szívének verését. Megáldotta őt a gondviselés az igazi férfi legnagyobb adományával, ésszel, erővel, bátorsággal. Az agg Toldi Miklóshoz hasonlíthatom őt, aki kemény harcban vivja vissza az ország címerét. A Petőfi Társaság nevében üdvözölöm Méltóságodat nemzetünk, közéletünk, irodalmunk ősz hajnokát, a legnagyobb magyar íróit. (Nagy taps és éljenzés.)

Ezután Márkus Miksa, a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnöke köszönti a magyar újságírók vezérét.

Iványi Jenő, a Nemzeti Színház művésze, Szávay Gyula alkalmi költeményét szavalta el. A közönség mind a költőt, mind az előadó művészt igen melegen ünnepelte.

Rákosi Jenő válasza

Mikor Rákosi Jenő emelkedett szólásra percenként tartott a taps, zúgott az éljenzés. A közönség fölemelkedett helyéről és lelkesen ünnepelt Rákosi Jenő mellett. Rákosi beszéde során ezeket mondta:

— Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az elhangzott ékesszólások, a kollégialis barátságok és a szeretetnek ilyen özöne mellett, ha némi talán rosszul találok végezni szerepemet, amelyet e pillanatban be kell töltenem, kérem szíves elnézésüket. Elvégre először ünnepelem 50 éves jubileumomat. (Derűtség.) Majd ha másodszer ünnepelem, talán jobban sikerül. (Hosszantartó zajos derűtség.) Forró köszönetemet fejezem ki a királyi herceg urnak és a közönségnek, amiért eljött. Egyenként szeretnék most köszönetet mondani azoknak, akik üdvözöltek engem. Engedjék meg, hogy elsősorban Apponyi Albert grófnak válaszoljak. Még kisdíák koromban, amikor a szintaxist tanulnak, tanultam egy latin mondatot, amely mind a mai napig emlékezetemben van. Példaképen az volt fölemlítve, hogy Nagy Sándor, amikor ázsiai hadjárataiban eljutott Achilles sirjához, így kiáltott föl: Óh Te boldog ifju, akinek megadatott hogy Homer mondjon rólad éneket. (Nagy tetszés, taps.) Boldog vagyok, hogy megértem azt a napot, hogy gróf Apponyi Albert mondjon rólam éneket. (Taps.) A főváros igen tisztelt képviselője, a polgármestere is megtisztelt üdvözlésével és azt mondta, hogy munkámmal nagy szolgálatot tettem a fővárosnak, különösen azzal, hogy a Népszínházat megteremtettem. Mikor mi néhányan annakidején összeültünk és azon töprengtünk hogy ezt a színházat építsük-e, akkor Pest nem olyan volt, mint ma. Akkor én szegény fiu voltam még minden tekintetben, ismeretlen, telve rajongással, akin megessett az, hogy egyszer a budapesti utcán egy koldus magyarul szólított meg, odaadtam utolsó hatosomat, annyira örültem hogy magyarul szólítottak. Pedig az ideálom már akkor az volt, hogy koldusnak más nyelven, magyarul parancsoljanak. (Derűtség, nagy taps.)

— Midőn megköszönöm Sipőcz barátomnak azokat a szép szavakat, amelyeket hozzám intézett, viszont egy kívánságom volna és ez az, hogy ő az ő fiatal idealizmusával, fiatal tetterejével, fiatal lelkeségével éljen azoknak az eszméknek szolgáltatásában, amelyeket mi öhajítottunk szolgálni. Sok panasz, sok kifogás éri ezt a várost, hogy vegyes, nem egységes, nem az, aminek kellene lennie egy magyar fővárosnak. . . . Mi ezt elismerjük, mert mi ezt a várost benépesítettük, azonban mi ezt a várost nem nevelhetjük, munkánkat nem tekintettük befejezettnek. Célunkat nem tudtuk elérni, mert közbejötték a világesemények, amelyek minket letörttek. De méltóztassék ennek a városnak minden hibáját megbocsátani, mert ez a város nem volt még kifejlődve, olyan volt, mint egy nagy hordó must, mely forrott, amelynek hivatása volt, hogy színarany borral legyen, de időnek előtte ránk jött a szerencsétlenség, a főváros nem forrhatott ki. Remélem azonban, el fogjuk ezt énni Sipőcz barátom vezetése alatt, aki a város élén áll.

— Ami a tudomány és irodalom, az Akadémia, a Kisfaludy-Társaság, Petőfi-Társaság gyönyörű

szavait, Herczeg Ferenc barátom megható vallomásait illeti, azokat köszönettel fogadom. Én — sajnos — a publicisztikának, az újságírásnak, mindig ennek a kedves, szeretetreméltó, de felületes foglalkozásnak voltam egyik kezénye és így a tudomány számára igen keveset produkáltam: ami azt a kedvezést adja meg nekem, hogy az Akadémia még mindig azt hiheji rólam, hogy több van bennem a tudományból, mint amennyit mutatok (Derűtség.) De mögöttünk, munkánk mögött mindig a tudomány, mindig az Akadémia és mindig az irodalmi társaságok szelleme lebegett, különben nem tudtuk volna hivatásunkat úgy teljesíteni, mint ahogy olyan fényesen lefestette gróf Apponyi Albert beszédében a mi működésünket.

— Az újságírás az én fölfogásom szerint a legnagyobb alkotása a modern szellemnek. Az újságírás a legszebb, a legbefolyásosabb tényezője az idők életének. Az újságírók hozzáférhetnek a haladáshoz olyan másféleképpen, mint a haladásnak olyan másféleképpen, mint a haladásnak, amelyekhez semmiféle más hatalom tartósságot hozzáférni nem tud. Se a kormányhatalom, se katonai hatalom, se pénzhatalom, sem semmiféle más erő nem tudja a maga befolyását elvinni odáig, ahová a zsurnalisztika elviszi. Mert ő minden nap szakadatlan sorozatban beállt a lakásokba, beállt a családokba, kiáll az utcára, beállt a kávéházakba, minden nyilvános helyre és ott a maga meggyőződését, a maga igazságát, a maga szellemét, a maga irányát az emberek fülébe sugdossa. Teszi ezt állandóan napról-napra és olyan tényező, mint a természetnek a harmat. Minden nap beharmatozza az egész világot és lassan, biztosan eléri a maga célját. (Nagy tetszés.) Mi is hibáztunk. Mi újságírók is hozzájárultunk a katasztrófához, amely érte ezt a nemzedéket. Nekünk kell elsősorban levonnunk annak következményét, amit tettünk, mert mi vagyunk hivatva, hogy azt helyrehozzuk megint. Nekünk kell tennünk arról, hogy ezt a nemzetet föleleveníteni segítsük, mert a mi segítségünk nélkül nincs az a hatalom, mely föl tudja emelni, mert az újság a nemzetnek a szeme, a nemzetnek a füle, a nemzetnek a szája, a nemzetnek minden organuma, amely minden nap beszél, szakadatlanul dolgozik, elvárhatatlanul befolyásolja a lelkeket, a szellemeket és formálja az embert. Tegyük fogadalmat, hogy ezt a kötelességünket lelkesen, tisztességesen fogjuk végezni. (Hosszantartó, lelkes taps.) Ezen fordul meg a nemzet sorsa.

Végül hagytam köszönetemet a kormánynak, amely megtisztelt azzal, hogy képviselőjét elküldte. Amikor a kormányt köszöntöm és a kitüntetést megköszönöm, fölhasználom az alkalmat arra, hogy ezt a céhelt, ezt a mesterséget, amelyet gyakorlunk, szeretetbe és gondjába ajánljam.

— A költőnek küldöm utolsó szavamat, Szávay Gyulának, aki megragadó versben, fenomenális lényben, amelyben én igen kevésbé ismerem magamra, (hosszantartó derűtség) üdvözölt. Alkalmasint öneki lesz igaza, mert az ember magát soha nem ismeri. (Tetszés, derűtség.)

Rákosi beszédének befejezésével újra fölhasznált az éljenzés és viharzott a taps. Ezután a dalárda a himnuszt énekelte el, amelyet az egész közönség állva hallgatott végig.

Küldöttségek üdvözlése

Következett az ünnep második része, amelynek során az egyes küldöttségek sorra járultak a jubilánst elé és hódoló szavak kíséretében egy-egy szál virágot nyújtottak át neki.

Rákosi Jenő megindult szavakban mondott köszönetet az ünneplésért. Az elszakadt területekről jöttek üdvözlétere azt válaszolja: A gondolat, a kultúra, a szellem fegyverei átrepülnek a határokon. Sugározzon ki feljűnk a mi gondolatainkból, a mi érzelmeinkből mindig az az érték, amely alkalmas arra, hogy az ő szenvedéseiket enyhítse, reményeiket fokozza. Az az illuzióm, hogy ebben az egységben a magyar nemzetet látom magam előtt és hálával borulok le a nemzet előtt.

Viharos taps és éljenzés követte Rákosi Jenő szavait, amelyekkel a szép ünnepség véget ért.

Alapítványok Rákosi nevére

A Rákosi-jubiléummal kapcsolatban a Lipótvárosi Kaszinó a magyar nyelv fejlesztésére és a magyar irodalom serkentésére 1920-tól kezdődőleg öt éven keresztül 20—20.000 korona, összesen száz-ezer korona pályadíjat tűzött ki. A pályadíj a Lipótvárosi Kaszinó Rákosi Jenő-díja nevet viseli.

A budapesti napilapok kiadótulajdonosai a mai ünnep alkalmából Rákosi Jenő nevére 500.000 koronás alapítványt tettek az újságírással összefüggő jótékonyági és kulturális célokra és ennek az alapítványnak kamatait évente Rákosi Jenő rendelkezésére bocsátják, hogy ezekre a célokra odaitélje.

HAMIS FOGAKAT ékszerket, ezüstöt legdrágábban veszek
MENDELSON ékszerész, IX. Ferenc-körut 1